

FELICIA NEDZELSCHI

anul I, Facultatea de Jurnalism și Științe
ale Comunicării, USM

Aleksandr Vertinski

Cu un buchet de crizanteme mici violete, mergeam spre o oarecare adresă: str. Pușkin, nr. 24. În clădirea cu acest număr se dădea penultimul spectacol al Festivalului „Poduri de Teatru. One Man Show” cu simpla, dar sugestiva denumire „Aleksandr Vertinski”. Ediția din acest an a festivalului și-a propus marcarea a 20 de ani de la „Podul de Flori” de peste Prut. Clădirea cu aer de vechime era tocmai sediul Uniunii Teatrale din Moldova. Am urcat la al patrulea etaj și am dat cu ochii de o sală lucrată frumos, cu scaune bordo. Scena mică era decorată cu oglinzi butaforice, înalte, așezate simetric în 3 colțuri ale sălii. Totul avea un aer cât se poate de misterios, vechi și aristocratic. Spectacolul urma să fie o confesiune muzical-poetică de Olga Gavriliuc, în regia lui Silviu Silviu-Fusu, cu Iuri Andriușcenko, actor la Teatrul Dramatic Rus de Stat „A.P. Cehov” în rolul artistului Vertinski. Acest spectacol este jucat în limba rusă, fiind în repertoriul permanent al Teatrului „A.P. Cehov”.

Se sting luminile și teatrul se umple chiar cu vocea lui Vertinski; înregistrarea scârțâia și trosnea, uzată de timp, dar vocea artistului dădea fiori. A urmat confesiunea unui artist obosit, care ne mărturisește nouă (sau sieși?) ceea ce nu poate să spună de pe scenă, ceea ce-l frământă odată cu căderea cortinei și încetarea aplauzelor. „Unde e mai bine? Acolo unde noi nu suntem.” Această frază și-o repetă la nesfârșit personajul dramei. Vertinski cel tânăr își dorește faima, se mută la Moscova, apoi și de ea îi este silă. Revoluția îl gonește din propria țară și-l lasă pe drumuri, îl silește să hoinărească din țară în țară, cântând printre străini cântece despre țara sa. O altă replică memorabilă a monologului său este: „Viața propriu-zisă nu există. Există doar un spațiu gol în care noi țesem ceea

ce numim viață”. Spațiul alb, dat de Dumnezeu, noi îl impresurăm cu ceea ce vrem (sau poate cu ceea ce putem, pe alocuri accidental), construind astfel ceva pentru ce nu putem da vina pe Creator.

Între timp, „oglinzile” sunt întoarse și pe două dintre ele apar costumele tristului Pierrot: unul alb și altul negru, contradictorii, firea artistului balanșând între puritatea anilor tineri și veninul anilor târzii. După cum îmi explică Wikipedia, la începutul vieții sale artistice, Vertinski a folosit imaginea scenică a lui Pierrot pentru a cânta mici povestioare muzicale, cunoscute și sub numele de „ariettes” sau „Pierrot’s doleful ditties” (cântecelele triste ale

lui Pierrot). Tânărul artist a fost astfel botezat „Pierrot al Rusiei”. Personajul, la început naiv, exaltat, a întrezărit în imaginea roz a vieții o rutină, o indiferență a societății, schimbând masca veche pe cea neagră, decadentă.

Între timp, Andriușcenko-Vertinski ne relatează situații din viață, pe alocuri comice, pe alocuri dramatice, și totuși tragice. Învinit și blamat adesea de public, Vertinski se apără cu încă o replică memorabilă: „De ce să dați vina pe oglindă, dacă râtul e strâmb?”. Vertinski a fost oglinda epocii sale, interpretând cântece decadente, tragice, dar pe cât se poate de reale. O filă din viața artistului reproducă pe scenă este traiul lui în Basarabia anilor '30, unde vedem dorul lui pentru patrie când acesta privește dincolo de Nistru. Fiecare dintre

senzațiile puternice ale lui Vertinski are un cântec pentru a le immortaliza. Astfel, spectacolul a fost adesea completat de minunata interpretare a lui Andriușcenko a creațiilor muzicale ale lui Vertinski, actorul fiind aplaudat de fiecare dată. Structurat atent în confesiuni despre copilărie, faimă, viața în străinătate, emoții puternice și cunoștințe, spectacolul se încheie cu o odă copiilor, celor două fiice ale lui Vertinski, și cu o notă de resemnare: după o viață zbuciumată totul se termină. El ia în mâini cele două valize și pleacă din scenă. Probabil, unde e mai bine, acolo „unde noi nu suntem”.

